

ULUSLAR ARASI TOPLANTI SONUÇ RAPORU

Toplantı Konusu:ASAP COVID-19 Genel Durum Değerlendirme

Rapor Tarihi: 02.09.2020

Toplantı Yer ve Tarihi :01.09.2020 – Webinar

Katılım Listesi: Mahmut Melih Başdemir

Hazırlayan: Mahmut Melih Başdemir

ÖZET

Zoom üzerinden yapılan ASAP “Genel Durum Değerlendirmesi” Toplantısı 01.09.2020 tarihinde 1400Z-1600Z saatleri arasında Kanada, ABD, G.Afrika, Y.Zellanda, SAS adına İsveç, Tayvan, Japonya ve Türkiye temsilcilerinin katılımlarıyla yapılmıştır. Katılması beklenen 59 üyeden sadece 18’i toplantıya iştirak etmiştir. Toplantı ACPA- Kanada temsilcisinin moderatörlüğünde gerçekleşmiştir.

Toplantıda temsilciler sırayla söz almış ve özetle aşağıda yer alan konulardan bahsedilmiştir:

- Havayolu Endüstrisinde “güvensizlik” ortamı hakimdir, neredeyse tüm şirketler pilotların işlerine son vermektedirler. Bu durum havacılık sektörünü derinden etkileyen 9/11 krizini bile geride bırakmıştır. Sektörün en az 2 sene daha bu şekilde devam etmesi beklenmektedir.
- Yukarıdaki duruma bağlı olarak global düzeyde pilot sayısında fazlalık yaşanmaktadır, pilot arz/talep dengesi pilotlar aleyhine bozulmuştur. Pilot arzında fazlalık vardır.
- Şirketlerden bir bölümü 2021 yılı ortasına kadar faaliyetlerini durdurma kararı almıştır. Buna bağlı olarak pilotların “gönüllü ücretsiz izin”, “emeklilik”, “ücretsiz olarak rezervde tutma” vb. statülerine özendirildikleri görülmektedir.
- Özellikle G.Doğu Asya ve Avustralya’da Virgin Atlantic olmak üzere birçok şirket iflas etmiştir. Norwegian International şirketinin de yakın bir zamanda iflası beklenmektedir.
- Şirketlerin hemen hepsinde uçuş oranları kapasitelerinin %30’u seviyesindedir, buna bağlı olarak da en iyimser bir şekilde pilotların maaşları %50 seviyesine düşürülmüştür. Ancak SAS’ta ve Y.Zellanda’da pilotlar maaşlarının %80’inini almaya devam etmektedirler.
- Kanada Havayollarında 600 pilot ücretsiz bir şekilde rezerv statüsüne geçirilmiştir.
- Japon Havayollarındaki yabancı pilotların tamamının iş akitleri sonlandırılmıştır.
- Y. Zellanda’da işsiz kalan pilotlara devlet aracılığıyla tarım araçlarını kullanma ve “tır şoförlüğü” sertifikaları verilerek iş bulma imkanı sağlanmıştır.
- ABD’de Covid-19 yanında “Black Lives Matter” ve başkanlık yarışı sorunları bulunmaktadır. Şu an ABD’de hava yolu endüstrisi hakkında yorum yapmak çok zordur.
- Kanada, Y.Zellanda ve Japonya’da pilotların tazeleme ile line eğitimleri devam etmektedir. Tüm pilotların uçuş sertifikaları güncel durumdadır.
- Hiçbir ülkede yeni istihdam ya da yeni pilot yetiştirme programı bulunmamaktadır. Daha önce yapılan assessment’lar sonrasında istihdam edilecek pilotların tamamı işe alınmamıştır.
- Tayvan’da bulunan Eva Hava Yolları tüm imkanlarını kargo uçuşlarına vermiştir, yolcu uçakları kargo uçağı olarak kullanılmaktadır. Ayrıca bu şirkette pilotlar “ücretsiz izne” çıkmaları konusunda teşvik edilmektedirler, ücretsiz izne çıkmayan pilotlar kokpit, kabin veya diğer birimlerde kullanılmaktadırlar.

ULUSLAR ARASI TOPLANTI SONUÇ RAPORU

- Singapur Havayolları Asya ve Avustralya ağırlıklı yolcu seferlerine devam etmektedir. Yakın bir zamanda Londra uçuşlarına başlayacaktır. Bu uçuşu ise “git gel” olacak şekilde 4+4 kokpit ekibiyle yata yapmadan yaklaşık 30 saatlik bir mesai ile yapmayı planlamaktadır. Bu durum pilot sendikaları ile dernekleri tarafından kabul edilemez olarak bulunmaktadır.
- Hemen hemen tüm şirketlerin yata seferlerinde pilotların odalarını terk etmeleri yasaklanmıştır. Pilotlar kendilerini takip eden GPS teçhizatını otele kaldıkları sürece taşımak zorundadırlar. Yemekleri otel görevlileri tarafından odalarına getirilmekte, bazı durumlarda ise lokanta bölümüne gidilerek alınmaktadır. Pilotlar yemeklerini odalarında yemektirler.
- Türkiye adına sürecin diğer ülkelere benzer şartlarda devam ettiği, ağırlıklı olarak kargo seferleri yapıldığı, yolcu seferlerinin ise her geçen gün artarak devam ettiği, pilotların tazelenme durumlarında sorun olmadığı, henüz THY’den toplu iş çıkarma yapılmadığı, KÇÖ ile ücretlerin ödenmeye devam edildiği ve Sendika ile THY arasında yapılan anlaşma sonrasında %50’lik bir ücret kesintisine gidildiği ifade edilmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER:

Genel bir değerlendirme yapıldığında tüm ülkelerdeki pilotların neredeyse aynı durumda oldukları, belirsizlik ortamının devam ettiği, pilotluk mesleğinin tarihinin en zor günlerini yaşadığı, IFALPA, ECA, IATA gibi kuruluşların pilotların bekledikleri desteği vermekten uzak oldukları ve mevcut durumun 2 yıl daha sürmesinin beklendiği görülmektedir.